

Mobiliteitsbrief

voor een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid

Module 15

Om een duurzaam mobiliteitsbeleid te ondersteunen voorziet de Vlaamse overheid subsidies. Via module 15 van het mobiliteitsconvenant kunnen lokale overheden subsidies krijgen van de Administratie Wegen en Verkeer (AWV) voor maatregelen rond publieke betrokkenheid, verplaatsingsgedrag, parkeerbeleid en de planmatige aanpak van mobiliteitseffecten en leefmilieu. Als er een duidelijke link is met milieu, doet de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (AMINAL) er nog een subsidie bovenop. Creatieve ideeën genieten de voorkeur.

Foto: Kalken

Tot 66 % subsidies voor creatieve ideeën

De Vlaamse overheid wil lokale overheden die creatief communiceren of sensibiliseren rond duurzame mobiliteit een duwtje in de rug geven. Ze doen dat met subsidies via module 15 van het mobiliteitsconvenant en de samenwerkingsovereenkomst. Peter Hofman (AWV) en Mieke Suykerbuyk (AMINAL) leggen uit hoe dat in zijn werk gaat.

Mieke Suykerbuyk, beleidsmedewerker lokaal beleid luchtverontreiniging AMINAL: *"Het is belangrijk dat een gemeente creatief uit de hoek komt. Het is ook interessant om de milieuaspecten binnen een module 15-project vooraf te toetsen bij de clusterverantwoordelijke mobiliteit van de samenwerkingsovereenkomst."*

Peter Hofman, sectiehoofd Mobiliteit en Verkeer AWV Oost-Vlaanderen: *"Gemeenten kunnen de projectbeschrijving die ze maken voor de Gemeenteraad mits wat kleine aanpassingen ook gebruiken om hun subsidie via module 15 aan te vragen. Kijk ook eens of er geen projecten met de burens gerealiseerd kunnen worden. Een fietsroute of openbaarvervoertraject eindigt immers niet aan de gemeentegrens."*

Voor welk soort projecten kan een module 15 van het mobiliteitsconvenant aangevraagd worden?

Peter Hofman: "Met module 15 stimuleren we projecten die op een positieve manier een mentaliteitsverandering teweeg kunnen brengen. Het moeten niet-infrastructurele projecten zijn die het liefst voor het eerst in die gemeente georganiseerd worden.

Er bestaat nog geen echte lijst met voorbeeldprojecten, wel al een digitale voorbeeldbrochure. We willen de lokale overheden aansporen om hun creativiteit te gebruiken en hun project op maat van hun stad of gemeente uit te werken."

Mieke Suykerbuyk: "Van zodra een module 15-project een positief effect heeft op het milieu en hierover duidelijk wordt gecommuniceerd binnen het project, kunnen via de samenwerkingsovereenkomst extra subsidies verkregen worden. Belangrijk is dat het niet om een losstaande actie gaat, maar dat ze worden gegroepeerd in een samenhangend geheel dat over een langere periode loopt."

Welke projecten krijgen nog te weinig aandacht in module 15?

Suykerbuyk: "Ik denk aan een project rond milieuvriendelijk rijgedrag met sensibilisatie naar inwoners en eigen personeel, zoals bijvoorbeeld de rob-campagne, cursussen milieuvriendelijk rijgedrag met opvolging van de resultaten, ..."

Hofman: "Communicatie bij wegenwerken is tot nu toe onderbelicht bij module 15. Dat kan nochtans een moment zijn om eens stil te staan bij duurzaam verplaatsingsgedrag. Een gemeente kan bij ingrijpende wegenwerken bijvoorbeeld ook een bereikbaarheidskaart voor fietsers, voetgangers en openbaarvervoergebruikers maken. Denk hierbij aan 'Minder Hinder'-acties. Ook bij de herinrichting van een doortocht, bijvoorbeeld met bredere voetpaden en veiligere fietspaden, kan meer aandacht besteed worden aan communicatie over het waarom en de voordelen voor de zachte weggebruikers, ook al vòòr de werken. Ook het parkeerbeleid wordt vaak nog wat stiefmoederlijk behandeld. Nochtans kan een gemeente ook daarvoor een beroep doen op module 15, niet alleen voor het maken van een parkeerwijzer, maar bijvoorbeeld ook voor een studie of een onderzoek."

Hoeveel subsidies kan een lokale overheid ontvangen voor een 'flankerend project'?

Hofman: "De tegemoetkoming bedraagt 33% van de reële kostprijs, met een maximum van 12.500 euro, voor regionaalstedelijke gebieden wordt de grens opgetrokken tot 25.000 euro en voor grootstedelijke gebieden tot 50.000 euro. Een gemeente kan slechts één aanvraag per jaar indienen."

Mieke Suykerbuyk: "Via het niveau 2 van de cluster mobiliteit van de samenwerkingsovereenkomst kan een tegemoetkoming van 33% van de kostprijs van het project verkregen worden. De subsidie vanuit AMINAL bedraagt maximaal 9.500 euro voor regionale steden en grootsteden en maximaal 5.000 euro voor de andere gemeenten."

MEER INSPIRATIE NODIG?

- Alles over module 15 van het mobiliteitsconvenant (inclusief de digitale voorbeeldbrochure): www.mobieltvlaanderen.be/convenants/ (Modules / Module 15).
- U kunt via module 15 ook subsidies krijgen voor eenmalige en creatieve acties in het kader van de Week van de Zachte Weggebruiker of de Week van Vervoering. Voor meer info en ideeën rond deze actieweken: www.komimo.be.

Met de fiets(kaart) naar school

Koksijde, De Panne, Nieuwpoort en Veurne werkten vorig jaar samen voor de realisatie van een schoolfietsrouteplan. Het plan werd deels gesubsidieerd via module 15 van het mobiliteitsconvenant.

Siska Stockelynck, hoofd Technische Dienst Koksijde: *"Elke gemeente heeft een module 15 afgesloten, maar alles werd in één projectnota verwerkt. Er is een speciale GBC samengeroepen, met leden van de GBC's van de verschillende gemeenten. Op de PAC waren alle gemeenten uitgenodigd."*

Siska Stockelynck: "Het schoolfietsrouteplan is een kaart die de veiligste routes naar de middelbare scholen in de vier gemeenten weergeeft. Het is vooral bedoeld voor jongeren van 11 tot 18 jaar. Op het plan worden aanbevolen routes, gevaarlijke punten, ... aangeduid en soms toegelicht. We geven ook tips voor een goede fietsuitrusting."

Hoe waren de reacties?

Stockelynck: "Zeer positief. Bij de lancering hebben we alle schooldirecteuren uitgenodigd. Ze zijn allemaal komen opdagen. De fietskaart is verdeeld via de scholen tijdens de 'Week van de fiets'. Samen met de kinderen hebben we de kaart ook in de klas bekeken. Veel leerkrachten zijn er ook later in hun lessen nog op teruggekomen. Van één school kregen we zelfs de vraag om de aanbevolen fietsroute te fietsen. Dat is gebeurd onder politiebegeleiding, dit voorjaar fietsen we opnieuw."

Hoeveel kostte dit project?

Stockelynck: "De totale kostprijs was 1.965,36 euro. Het aandeel per gemeente werd berekend volgens het aantal 11 tot 18-jarigen in die gemeente. Via module 15 van het mobiliteitsconvenant werd de opmaak van het plan voor 33% gesubsidieerd, evenredig te verdelen onder de deelnemende gemeenten volgens het aantal jongeren. De procedure hiervoor is nog lopende."

Foto: Koksijde

Voor de lancering van het schoolfietsrouteplan kwamen een 20-tal fietsende kinderen onder begeleiding van politici en schooldirecteuren en in het bijzijn van de burgemeester samen op een rotonde in Koksijde.

Samen voor milieu en veiligheid

Turnhout, Beerse, Vosselaar en Oud-Turnhout dienden in 2005 drie projecten in voor subsidiëring via module 15.

De projectaanvraag werd ingediend door de Projectvereniging Regionaalstedelijk Gebied Turnhout, een samenwerkingsverband van de gemeenten Turnhout, Beerse, Vosselaar en Oud-Turnhout. Het werd opgericht om de samenwerking, onder andere op vlak van mobiliteit, te versterken.

Wout Baert (algemeen coördinator Projectvereniging Regionaalstedelijk Gebied Turnhout): *"Voor alle projecten ontvangen we een subsidie van 33%. Er moet nog bekeken worden of we ook gebruik kunnen maken van de extra 33% van AMINAL. Al bij al is de subsidie een behoorlijk bedrag."*

Drie doelen

Wout Baert: "We hebben meerdere projecten ingediend voor module 15, gebaseerd op drie uitgangspunten. We wilden veilig en milieuvriendelijk verplaatsingsgedrag genereren, veilig rijgedrag aan scholen stimuleren en de bereikbaarheid van de winkelcentra in kaart brengen."

"Op de fietskaart kregen we heel veel goede reacties. We merken ook dat ze echt gebruikt wordt. Mensen proberen het parcours tijdens de zomervakantie uit met hun kinderen. Ook de scholen zijn enthousiast. Alle kinderen uit het vijfde en zesde leerjaar en het eerste en tweede humaniora kregen de kaart. Ze wordt ook meegegeven aan nieuwe leerlingen. In het begin van het schooljaar wordt de kaart klassikaal bekeken. Ook op de campagne rond de zone 30 kregen we positieve reacties. Met de distributie van de Parkeerwijzer zijn we momenteel nog bezig."

Drie realisaties via module 15

- **Fietskaart:** een kaart die de meest aangewezen routes naar school weergeeft. De aandachtspunten onderweg worden kort beschreven. Handig voor ouders om hun kinderen zelfstandig naar school te leren fietsen. Meer dan 10.000 leerlingen uit de vijfde en zesde klas van het basisonderwijs en het eerste en tweede middelbaar kregen de kaart.
- **Campagne zone 30:** naar aanleiding van de zones 30 in schoolomgevingen wilden we extra campagne voeren in zones 30. We hebben onder meer extra politiecontroles uitgevoerd op de locaties met een snelheidslimiet van 30 km/uur.
- **Parkeerwijzer:** we lieten 15.000 parkeerwijzers drukken, met daarop een overzicht van de parkeerplaatsen in de vier gemeenten. De brochure wordt verspreid via de lokale handelaars in de vier gemeenten.

In Mobiliteitsbrief nr. 64 (maart 2005) verscheen ook een artikel over deze vier gemeenten, waarin ze uitleggen waarom ze een samenwerkingsverband zijn aangegaan. Lees 'We leven niet op een eiland' op www.mobieltvlaanderen.be/convenants (Achtergrondinformatie, Overzicht Mobiliteitsbrief, nr. 64)

Parkeerwijzer

U kunt de volledige brochure bekijken via www.mobieltvlaanderen.be/convenants (Mobiliteitsbrief 73 - Samen voor milieu...)

Duurzaam naar het werk

Herk-de-Stad gebruikte in 2004 de Week van Vervoering als aanleiding voor een actie rond duurzaam woon-werkverkeer.

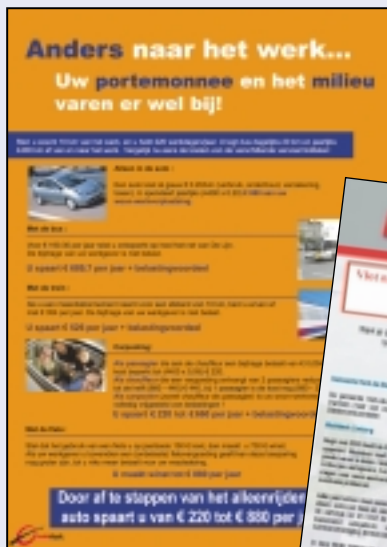
Bart Bastijns, mobiliteitsambtenaar Herk-de-Stad: "Op de autoluwe dag 22 september kwam 12,5 % van de werknemers op een duurzamere manier werken, meestal met de fiets of carpoolend met een collega."

In september 2004 organiseerde Herk-de-Stad een autoluwe werkweek in het bedrijventerrein 'Daelemveld'. Zowat 100 % van het personeel komt er met de auto naar het werk, velen alleen. In de Week van Vervoering organiseerde de gemeente een aantal acties om aan een mentaliteitswijziging te werken. Die werden deels gesubsidieerd door module 15 van het mobiliteitsconvenant. Omdat er een link was met het milieu kon de gemeente ook rekenen op de subsidies van AMINAL.

Cadeaus op maat

Bart Bastijns: "Onze gemeente is in 2004 lid geworden van Mobidesk. Mobidesk werd opgericht door de provincie Limburg om het woon-werkverkeer te coördineren. Zij hebben voor onze gemeente gratis bereikbaarheidskaarten en folders gemaakt. Die hebben we bij de deelnemende bedrijven uitgedeeld. Maar we wilden alternatieve vervoersmodi nog meer stimuleren."

"We lieten folders en affiches drukken met slogans die duidelijk maken dat je kan besparen op een woon-werkverplaatsing door bijvoorbeeld de fiets te nemen, of te carpoolen. We hebben in twee bedrijven ook een korte infosessie georganiseerd tijdens de lunchpauze. Op 22 september hebben we geschenken uitgedeeld per transportmiddel voor mensen die overgestapt waren naar een andere verplaatsingswijze. Carpoolers kregen een gratis autowasbeurt, openbaarvervoergebruikers een gratis Lijnkaart, fietsers een kleine reparatiekit en een fluorescerend hesje, de voetgangers beschermde kledij."

Affiches en folders leggen uit hoe de werknemers van industrieterrein 'Daelemveld' goedkoper en milieuvriendelijker op het werk geraken. U kunt de volledige folder bekijken via www.mobielvlaanderen.be/convenants (Mobiliteitsbrief 73 - Duurzaam naar het werk)

Trage wegen in Wetteren

Met module 15-subsidies is Wetteren volop bezig met de herwaardering van de trage wegen op zijn grondgebied. De inwoners reageren heel positief op de tragewegenkaart.

Agnes Bellemans (milieueducatief medewerker Milieudienst Wetteren): "Ons dossier doorliep de normale administratieve procedure en dat ging eigenlijk vrij vlot. We verwachten een subsidie van 33%."

Waarom pakt Wetteren de trage wegen aan?

Agnes Bellemans: "De gemeente heeft nog veel trage wegen. 90 % ervan is nog steeds toegankelijk. Maar een aantal was nog nauwelijks zichtbaar omdat ze deels omgeploegd waren of overgroeid. Bovendien werden er nog maar zelden trage wegen administratief geschrapt die diagonaal door weiden of inmiddels bebouwde percelen lopen. Daarom drong een gerichte aanpak zich op. Alle ontoegankelijke wegen met een meerwaarde voor zachte mobiliteit of recreatie, of met een cultuurhistorische waarde worden heropend of eventueel verlegd. De wegen die hun betekenis verloren hebben, worden afgeschaft."

Hoe is het idee ontstaan om subsidies aan te vragen via module 15?

Bellemans: "Aanvankelijk keken wij voor subsidies vooral naar de dienst Toerisme van de provincie. Maar toen we onze plannen voorlegden aan Trage Wegen vzw, suggereerden zij om ook gebruik te maken van module 15 van het mobiliteitsconvenant."

Projecten met module 15 van het mobiliteitsconvenant

- Sensibilisering van de inwoners, o.a. een wandeling met animatie onderweg.
- Eenmalige onderhoudswerken aan trage wegen voor openstelling.
- Aanmaak van een papieren en een digitale kaart.
- Aankoop en plaatsing van tragewegenbordjes.
- Wandelhekjes en opstapjes om over prikkeldraad te stappen.
- Twee houten bruggen over een beek om een trage weg te ontsluiten.

Foto: Trage Wegen

Meer info over trage wegen: Trage Wegen vzw, Steven Clays, Vooruitgangstraat 323/10, 1030 Schaarbeek, tel. 02-204.09.70, info@tragewegen.be, www.tragewegen.be. Trage Wegen is ook bereikbaar via de trage-wegen-lijn: tel. 02-204.09.72, trage-wegen-lijn@tragewegen.be.

Met subsidies via module 15 kon Wetteren onder andere tragewegenbordjes aankopen die de trage wegen beter zichtbaar maken.

Staden: "Wij blijven creatief sensibiliseren"

De landelijke gemeente Staden met een kleine 11.000 inwoners is al jaren intensief bezig met communicatie en sensibilisatie. "We blijven geloven dat we ons straks allemaal anders in het verkeer zullen gedragen", aldus Josiane Lowie, burgemeester en één van de drijvende krachten achter de vele acties.

Josiane Lowie, burgemeester Staden: "Elke subsidie, hoe klein ook, is welkom. Het stimuleert ons om steeds weer opnieuw creatief uit de hoek te komen."

Waarom vindt u communicatie met de burger zo belangrijk?

Josiane Lowie: "De burger heeft het recht om te weten wat er in zijn gemeente gebeurt en hoe het gebeurt. Bij wegenwerken, bijvoorbeeld, moet hij weten hoe lang hij de hinder moet verwachten en waar hij terecht kan met vragen en opmerkingen. Wij delen bijvoorbeeld altijd mee wanneer er werfvergaderingen zijn. Burgers kunnen daar steeds terecht."

Hoe sensibiliseert u uw burgers rond mobiliteit?

Lowie: "Dat doen wij inderdaad al jaren. Zo organiseren we begin september elk jaar een actie waarbij we de autobestuurders erop attent maken dat er vanaf 1 september weer veel kinderen op de weg zijn. We bereiden de actie voor samen met een werkgroep bestaande uit tal van partners: schooldirecties, leerkrachten, technische dienst, politie, gemachtigde opzichters, ouderverenigingen, enz. Elk jaar zoeken we naar een ander middel: grote borden, ballonnen, vensteraffiches die verspreid worden via het gemeentelijk infoblad,... We doen ook al jaren mee met de actie 'Met belgierinkel naar de winkel'. Vorig jaar hebben we een ludieke actie op touw gezet waarbij in elke deelgemeente iemand boodschap-

pen ging doen met de auto en iemand met de fiets. De tijd werd gechronometreerd. In elke deelgemeente won de fietser."

"Als gemeente geven wij ook zoveel mogelijk zelf het goede voorbeeld. Wij kochten bijvoorbeeld tweedehandsfietsen en eenvoudige nieuwe fietsen. Die hebben we wit geschilderd en ze kregen het embleem van de gemeente. Voor de kleine interne verplaatsingen gebruiken de ambtenaren, de schooldirecties en ook ikzelf de fietsen."

Heeft u al gebruik gemaakt van een module 15 van het mobiliteitsconvenant?

Lowie: "Vorig jaar hebben we rond een module 15-project gewerkt. Er werden contracten afgesloten met alle scholen in de gemeente, met de grootste bedrijven en met de sportclubs. In dat contract verbonden zij zich ertoe om hun leerlingen, werknemers of leden te stimuleren om meer met de fiets te komen. Er werden resultaten vooropgesteld. Wie die haalde, werd beloond. In een school die bijvoorbeeld als doel had gesteld om 10% meer van de leerlingen met de fiets naar school te laten komen, kregen alle fietsende leerlingen een kortingsbon voor een fietshelm."

Hoe verliep dat op administratief vlak?

Lowie: "Wij hadden een beperkte motiveringsnota opgemaakt. Dat was zeker geen onoverkomelijke moeilijkheid. We hebben natuurlijk ook al heel wat ervaring met het indienen van projecten door onze jarenlange sensibiliseringsacties. De subsidies zijn in elk geval de moeite waard. In een kleine landelijke gemeente als de onze is elk steuntje in de rug welkom. Het is voor ons ook een stimulans om steeds op zoek te gaan naar nieuwe, creatieve ideeën."

Goed om weten

Dag van de openbare ruimte

In maart organiseert de Voetgangersbeweging in samenwerking met ExpoProof een seminariedag en vakbeurs voor professionals op het vlak van de openbare ruimte.

■ **Wanneer:** woensdag 22 maart 2006 ■ **Waar:** Hotel Ter Elst, Edegem ■ **Prijs:** gratis voor ambtenaren en architecten, 45 euro voor andere bezoekers ■ **Meer info:** www.dagvandeopenbareruimte.be

Projecten voor Jaarboek Verkeersveiligheid

In 2006 organiseren de Vlaamse Stichting Verkeerskunde en het Steunpunt Verkeersveiligheid voor de vierde maal het Vlaams Congres Verkeersveiligheid. Naar aanleiding daarvan verschijnt ook opnieuw het Jaarboek Verkeersveiligheid, waarvoor lokale overheden projecten kunnen indienen. Als u het afgelopen jaar een project op touw hebt gezet om de verkeersveiligheid in Vlaanderen te verbeteren, kunt u dat via een projectfiche indienen tot 17 februari. Er zijn drie domeinen: educatie/sensibilisatie, technologie/infrastructuur en handhaving. U kunt zoveel projecten indienen als u wilt.

■ **Meer info:** www.verkeerskunde.be

Extra investeringen doorstroming openbaar vervoer

Hoe meer doorstroming, hoe hoger de kwaliteit van het openbaar vervoer. Vanuit die stelling investeren Vlaams minister Kathleen Van Brempt en haar collega Kris Peeters dit jaar samen 18 miljoen euro in maatregelen die de doorstroming van het openbaar vervoer moeten verbeteren. Die investeringen zullen resulteren in 22 nieuwe vrije busbanen voor in totaal 25 à 30 kilometer, 13 aangepaste verkeerslichten, 13 heringerichte kruispunten en wegvakken en 12 aangepaste haltes. Het budget zal gebruikt worden om busbanen aan te leggen, halte-infrastructuur aan te passen, verkeerslichteninstallaties aan te leggen of aan te passen ten voordele van het openbaar vervoer en om studies uit te voeren.

Foto: Peter Van Hoof